[2023] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਸਰਕਾਰ ਐੱਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਧੰਨੂ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 942)

17 ਫਰਵਰੀ, 2023

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ

ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ ਜੇਜੇ।]

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 – ਧਾਰਾ 24(2) – ਪੁਣੇ 'ਚ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.1 ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੰਦੌਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਦੀ ਹੈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਲਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਲਕ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ- ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129: [2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1 - ਅਨੁਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183 : [2014]
1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 783 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 783	ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 2 ਦਾ
[2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1	ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 2.1 ਦਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 942 ਦੀ 2023

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 16.11.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2015 ਦੇ ਡਬਲਯੂ ਪੀ (ਸੀ)ਨੰਬਰ 3158 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ।

ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵੀਟੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਹੁਲ ਪਾਂਡੇ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸੀ.ਐਨ. ਸ਼੍ਰੀਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਰਜੁਨ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ ਕੁਮਾਰ, ਈਸ਼ਾਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਤਿਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 16.11.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਵਾਂ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ: 3158 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਹੈ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ ਸੀ ਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183 ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਗੁਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ - ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਹੈ ਸਭਾ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਲਕ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ

ਸਿਰਫ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ।

2.1 ਹੋਰ ਵੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (ਉੱਪਰ), ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਵਰ-ਰੋਲਡ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ (2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਪੈਰਾ 365 ਅਤੇ 366 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ:-

"365. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [ਪੁਣੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ, (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183] ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [ਪੁਣੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ, (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183] ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸ.ਐਨ. [ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸ. ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 353] ਨੂੰ ਲੇਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ. ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ [(2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 412], ਪਰਬੰਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਤੇ ਕੀ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਨਾ" ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ "ਅਤੇ" ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵੀ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਨਿਰਣਾ.

366. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ:

366.1. ਧਾਰਾ 24(1)(ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ 1-1-2014 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

366.2. ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਪੀਰੀਅਡ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ, ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
366.3. ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਜਾਂ” ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ "ਨਾ" ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 24(2) ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭੁੱਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

366.4. ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ" ਸਮੀਕਰਨ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 24(2) ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ. ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 1894 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੇ 31 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿਆਜ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਗੈਰ-ਜਮਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧੀਨ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ" ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ 1894 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ।

366.5 ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਦ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕਰਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ 31(1) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ.

366.6 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ।

366.7 1894 ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਡਰਾਇੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ/ਮੈਮੋਰੰਡਮ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਵਾਰਡ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ

1894 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਰਾਜ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

366.8 ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਮੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 1-1-2014 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ। ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਗਣਨਾ.

366.9 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 1-1-2014 ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।

3. ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਲਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਵੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(ਸਹਾਇਕ : ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE